

معرفی کتاب روش‌های تفکر در قرآن

مدرسه دانشجویی قرآن و عترت علیهم السلام

جایگاه تفکر در منظومه تدبیر

- ▶ با توجه به آنچه در کتاب مقدمات تدبیر در قرآن بیان شد، تدبیر در قرآن شامل پنج مرحله است:
- تفکر در غرض، تعقل در غرض، علم و شناخت غرض، توجه به غرض و گرایش برای برنامه‌ریزی و مهیا شدن در جهت بروز غرض هدایتی پیام‌های یک سوره
- ▶ بنابراین نقطه شروع تدبیر در قرآن، آشنایی با شیوه‌های تفکر در قرآن است. بدین ترتیب این مرحله مهم‌ترین مرحله از تدبیر به شمار می‌رود زیرا اگر این مرحله اتفاق نیفتد سایر مراحل نیز اتفاق نمی‌افتد.
- ▶ همچنین قوام تعقل که یکی دیگر از مراحل تدبیر است به تفکر وابسته است.
- ▶ بر این اساس ضرورت تفکر در قرآن همانند ضرورت تدبیر و هم راستای با آن خواهد بود.
- ▶ این کتاب تفکر را از منظر قرآن بررسی کرده است که با تفکر از منظر مکاتب و آرای دیگر متفاوت است. وجه اصلی تفاوت آن، ماهیت تدبیری آن است که لازم است فرد را به سمت عمل صالح یعنی عملی که مقبول درگاه الهی است سوق دهد.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

تعریف تفکر

▶ از بررسی آیاتِ تفکر، می‌توان تفکر را توانی دانست که انسان را در وضعیتی قرار می‌دهد که در آن وضعیت قدرت فهم حقایق
برایش امکان‌پذیر می‌شود و می‌تواند براساس مبنایی الهی از وضعیت موجود خود به سمت وضعیت مطلوب خداوند
سیر کند و با اراده وضع خود را تغییر دهد.

▶ سیر تفکر در انسان که منحصر به اوست و دیگر موجودات از آن بی‌بهره‌اند، از حواس و خیال آغاز شده و به تعقل و رسیدن به علم
حقیقی و عمل به وظیفه سوق می‌یابد. بنابراین در هر تفکری مسیر زیر طی شده تا به علم و احیاناً به یقین و ایمان و در نهایت به
عمل ختم شود:

۱. مواجهه با مسأله و نیاز حقیقی

۲. داشتن انگیزه کافی برای برطرف شدن مسأله و نیاز (توجه اجمالی به نفع)

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

تعریف تفکر

۳. بررسی مسائل پیرامون نیاز و تصورات و تصدیقات مربوط به آن (بررسی وضعیت موجود)

۴. برطرف کردن نیاز یا مسأله با بررسی مسائل پیرامون نیاز و تصورات و تصدیقات مربوط به آن (وضعیت مطلوب)

▶ بنابراین سؤال، مثل و ... محرک‌هایی هستند که نفس را برای رسیدن به وضعیت مطلوب برانگیخته می‌کنند.

▶ بر این اساس تفکر، رو کردن انسان به توان درونی خود است که به واسطه آن، هم توان مشاهده ضعف‌ها، نقص‌ها، نیازها،

و خواسته‌هایش را می‌یابد و هم می‌تواند متناسب با چنین مشاهده‌ای وضعیت مطلوبی که می‌تواند داشته باشد را کشف کند و خود

را برای رسیدن به آن وضعیت مهیا و آماده سازد و از این راه، نفس خود را به **موقعیتی بالاتر ارتقا** دهد.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

تعریف تفکر

- ▶ تفکر مذکور در قرآن، قداست بسیاری دارد و نباید آن را در حد یک واژه بدانیم.
- ▶ تفکر حقیقتی است که در مواجهه با پدیده‌ها و رخدادها و موضوعات، امکان مشاهده حقیقت جاری در آنها را برای انسان ایجاد می‌کند.
- ▶ مباحث قیاس و استدلال و سایر مباحث منطق در کتاب روش‌های تفکر نیامده است، چرا که تفکری که در اینجا مطرح شده با تفکر مصطلح متفاوت است.
- ▶ تفکر صرفاً دستیابی به علم نیست، تفکر از ادراک تا فعلیت است.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

تعریف تفکر

► در فعالسازی تفکر رفع مانع و فعالسازی ورودی‌ها مهم است. مطابق آیه « قُلْ إِنَّمَا أَعْطُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفُرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا » در تفکر باید یک کفه قیام لله داشته باشید و یک کفه تفکر، تفکر فعال‌سازی سمع و بصر یا ورودی‌هاست. هر دو با رفع موانع تلازم دارد و تا موانع برطرف نشود امکان گیرندگی وجود ندارد. در هر کدام از سوره‌ها به نوعی این موضوع کم و بیش وجود دارد، هم قیام و هم سمع و بصر.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

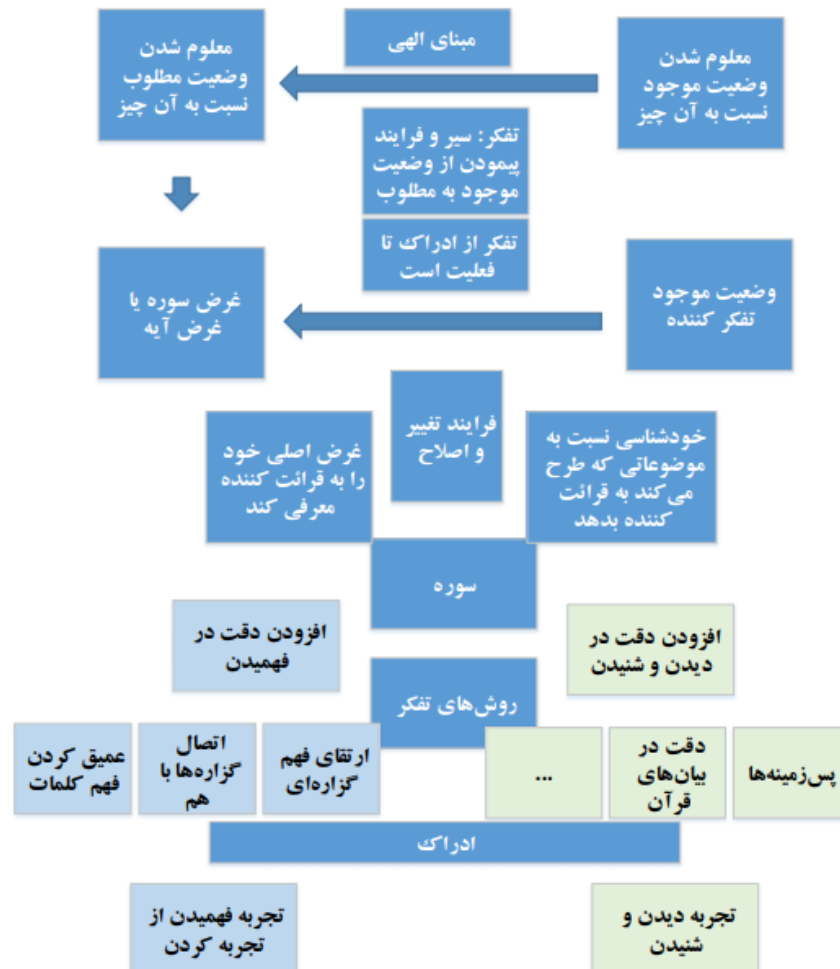
ارزیابی

ختم رویکردی

سوره	علق	قلم	مدثر	کافرون	فیل	قریش	بلد	ملک
موضوع	قرانت	خُلُق عظیم	قیام و انذار	دستور به برائت از کفر	رویت فعل خدا	نعمت سوق دهنده به عبودیت	هدایت در دل سختی ها	احسن عمل یا بصیرت
غرض	ارتقای سطح انسانیت و اطاعت و قرب- به وسیله رویت و سمع	دور شدن از موانع خلق سوء برای جلب رحمت و عنایت رحمت للعالمین	اعتنای به قیام و برطرف کردن موانع آن	محکم دین دار شدن انسان ها و ابراز آن با برائت از کفر	تزدیک دیدن فعل خدا اعطای توان رویت فعل	جهت دار زندگی و استفاده از نعمت ها برای عبودیت	سختی ها را غنیمت شمردن و با فعال سازی سمع و بصر از صراط خارج نشدن	با فعال سازی سمع و بصر از صراط خارج نشدن
تفکر	چگونگی قرانت به عنوان نتیجه تفکر	برطرف کردن موانع خلقی و خلقی برای رقم زدن سرتوشت نیکو ماده اولیه تفکر	برطرف کننده موانع قیام لله و ایجاد سیر در انسان به عنوان لازمه تفکر	تشخیص منبع رجوع و دریافت به عنوان لازمه تفکر	فعال سازی رویت و سمع به عنوان ابزار تفکر	جهت الهی داشتن سیر و حرکت ها به عنوان لازمه تفکر	استمرار در سیر و حرکت به عنوان لازمه تفکر	ایجاد وصف و صفت تفکر در انسان فعال سازی دائمی سمع یا عقل
تمرین تفکر	تمرین قرانت	تمرین اخلاق	تمرین حقی پذیر	تمرین موضوعی با کافرین	تمرین رویت عقلی	تمرین قدرشناسی از نعمت ها	تمرین سخت گویی در راه خدا	تمرین ولایت مداوری و حرف شنوی از اهل حق

ارتباط تفکر و روش های تفکر

برای دستیابی به "تفکر" نیاز به روش هایی است که تسهیل کننده این فرایند باشند که به آنها "روش های تفکر" می گویند.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

تعریف روش های تفکر

- ▶ این روش ها جدای از تفکر نیستند بلکه خود مرحله یا مرتبه ای از تفکرند که به دلیل ماهیتشان که به عمل در می آید جنبه عینی هم پیدا می کند . چرا باید از روش ها استفاده کرد؟ به دلیل تسهیل و قرار گرفتن در فرایند آموزش.
- ▶ پایه و اساس روش های تفکر بر افزودن دقت در دیدن و شنیدن و افزودن دقت در فهمیدن استوار است .
- ▶ تفکر صرفا ادراکی نیست ،اگر کسی برای تفکر کردن به عملی اهتمام پیدا نکند به جای تفکر به خیالات و اوهام روی می آورد . مقدمه های تفکر که دیدن و شنیدن و فهمیدن است نیاز به تجربه دارد و تجربه از جنس عمل است. علت اینکه ما نمی توانیم تفکر کنیم این است که بخش عمل تفکر را از آن گرفته ایم . در هر سوره کارهایی باید انجام شود تا تفکر فعال شود . باید آن کارها درآورده شود . چاشنی ادراک تجربه است .
- ▶ روح کتاب : باید بخش ادراک فرد در حوزه خوب دیدن و شنیدن و فهمیدن با تجربه های دیدن و شنیدن و فهمیدن گره بخورد تا تفکرش شعله ور شود.

کلام و روش های تفکر

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

▶ در روش تفکر نقش کلام حق ، نقشی بی بدیل است . تفکر بدون کلام حق اتفاق نمی افتد، گویی کلام حق روح تفکر است .

▶ هر اقدامی که منجر به فعال سازی فهم کلام حق در فرد شود یا در معرض آن قرار بگیرد تفکر را فعال می کند.

▶ در کلام حق، متکلم خداست و فهم غرض متن (مجموعه کلامها) و فهم اجزاء کلام مهم می شود

▶ اگر کسی خود را در معرض کلام حق قرار دهد و آن را خوب بشنود و ببیند ، کلام حق و حقایق ضمن آن را خوب بفهمد ناچار

است که در مسیر حق جهت خود را تنظیم کند چنین فهمی حتما به عمل صالح کشیده می شود و بر اساس همین موضوع اگر

کسی اهل تفکر و استمرار در آن بود به عصمت می رسد، زیرا درست آن است که انسان درست بشنود و عمل کند

کلام و روش های تفکر

کلام حق به عنوان محور روش ها								
فهم اجزای کلام			فهم غرض کلام			فهم غرض مجموعه کلام ها		
معنای کلمه جایگاه کلمه			فهم گزاره فهم پس زمینه فهم ارزش گزاره			فهم فضای حاکم .پس زمینه- ارتباط بین موضوعات -نمودار-		
ملک	بلد	قریش	فیل	کافرون	مدثر	قلم	علق	سوره
ارتباط بین گزاره ها و فهم ساختار و شبکه مفهومی		استخراج گزاره فهم و توسعه گزاره		معنای کلمه	پس زمینه	ارزش گزاره	فهم اجزای گزاره برای فهم گزاره حس کردن ارتباط گرفتن	

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

کلام و روش های تفکر

- ▶ باید کاری کنیم که بهتر و بیشتر منظور متکلم را بفهمیم و غرض متکلم را شناخته و طبق آن باشیم. از این منظر تفکر مقدمه و لازمه تدبیر است و اگر کسی نتواند غرض متکلم را بشناسد قطعاً نمی‌تواند تدبیر داشته باشد. برای اینکه انسان بتواند قرآن را بخواند و عمل کند، باید آن را بفهمد و فهم آن وابسته به فهم کلام خداست. پس باید قواعد کلام را بشناسد .
- ▶ برای اینکه کلام را بشناسیم بایستی اول مفردات کلام را بشناسیم و تا آنرا نشناسیم نمی‌توانیم تفکر کنیم، پس تفکر مدخل کتاب کلمه‌ای است . همچنین شناخت قالب‌های بیانی و ادبی مهم می‌شود و یکی هم اینکه بتواند پس‌زمینه‌ها و محذوفات متن را بررسی کند و بشناسد و بعد قدرت استخراج گزاره پیدا کند و این مطالب را به فهم تبدیل کند.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

غایت کتاب

▶ غایت کتاب روش‌های تفکر، **فهم معنای تفکر و فعال‌سازی آن** است. حرکت از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب، که در این حرکت انسان ارتقاء می‌یابد.

▶ سیر تفکر در انسان از مواجهه با نیاز و سؤال و مسئله شروع می‌شود و باید برای برطرف شدن نیاز و سؤال و مسئله راهی نزدیک و آسان بیابد. لازمه برطرف شدن نیاز و سؤال و مسئله، دستیابی به علم و عمل است.

▶ برای فعال شدن تفکر باید فرد نسبت به آنچه از جانب خدا آمده آگاهی یابد و به آن اطمینان پیدا کند.

▶ موضوعی که در تفکر به عنوان عنصر محوری مورد بحث است این است که بتوان برای رسیدن به علم، بیشترین تفکیک و تمایز را انجام داد. اما این مهم نباید به تشمت بیانجامد. در تفکر حقیقی، یک وحدت رویه وجود دارد. انسان باید بین بسیاری از نیازها، نیاز حقیقی را بشناسد و بین بسیاری از حالاتِ برطرف شدن نیاز، حالت اصلی را پیدا کند و بین تکرر راه‌ها، مستقیم‌ترین مسیر را انتخاب کند

غایت کتاب

- ▶ تمرکز- رفت و برگشت- دقت - نظم- فهمیدن- فعال سازی ورودی ها درون- تحلیل از اهداف این کتاب است . یکی از اشکالاتی که در خیلی از مخاطبین کتاب هست این است که مخاطبین این کتاب، اینها را هدف در نظر نمی گیرند و عمل کردن را هدف می دانند.
- ▶ تفکر قرب به خداوند است که در اثر سیر به سمت خداوند اتفاق می افتد و حتما همراه با تغییرات مطلوب و سرنوشت همراه با سعادت است.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

فرآیند دروس کتاب

- ▶ گستردگی مطالب پیرامون تفکر، ضرورت پی‌گیری مباحث پیرامون این موضوع را در سایر کتب مرتبط ضروری می‌نماید. که باید به تدریج و با تکمیل مباحث در همه دروس، چرخه تفکر را تکمیل کرد.
- ▶ آنچه در یک سوره بیان میشود، برای مطالعه سایر سوره‌ها نیز مفید است. در حقیقت رابطه روش‌های بیان شده در دروس با هم رابطه‌ای طولی است نه عرضی، و به نوعی تکمیل کننده هم می‌باشد.
- ▶ مجموعه دروس بیان شده با هم، مطالب پیرامون تفکر در قرآن را تکمیل می‌کند. بنابراین ضمن آنکه هر درس به صورت کامل و مجزا قابل بحث و بررسی است، مجموعه روش‌های بیان شده در همه دروس مفهوم تفکر در قرآن را القا می‌کند، لذا مخاطب پس از مطالعه همه دروس، ساختاری از تفکر را برای خود تجربه می‌کند.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

فرآیند دروس کتاب

□ خوب دیدن و خوب شنیدن

- ▶ خداوند به انسان قدرتی عطا کرده، تا بتواند هست را بشناسد و برای رسیدن به این مقصد ابزار حواس را به او عنایت کرده است. تفکر در آیات قرآن بدون بهره‌گیری از حواس، امری غیر ممکن است، زیرا که **حواس انسان، درهای ورودی برای تفکر** بوده و چگونگی استفاده از حواس در شکل‌دهی تفکر مؤثر است.
- ▶ از بین ابزار حواس، **دیدن و شنیدن** از موقعیت ویژه‌ای برخوردار هستند. زیرا حوزه مشاهده در سطوح مختلفی غیر حواس، مانند مشاهده خیالی، وهمی، عقلی و شهودی نیز توسعه یافته، در هر مرتبه‌ای امکان مشاهده قوی‌تری را می‌یابد.
- ▶ توجه و قصد انسان - که درونی است - «خوب» را برای دیدن و شنیدن تعیین می‌کند
- ▶ یعنی توجه و قصدی از درون و بهره‌گیری از حواس متکی بر مشاهدات بیرونی.
- ▶ وقتی دیدن و شنیدن با قصد خوب دیدن و خوب شنیدن انجام می‌شود، تفکر صورت گرفته و دیدن و شنیدن نتیجه‌بخش می‌شود.
- ▶ اگر خوب دیدن و خوب شنیدن محقق نشود، **تشخیص نیاز و رافع نیاز و مسیر رفع نیاز** ممکن نخواهد بود.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

فرآیند دروس کتاب

□ خوب دیدن و خوب شنیدن

- ▶ **خواندن** هدایتی است برای هماهنگی خوب دیدن و خوب شنیدن؛ به ویژه آنکه از جانب معلم باشد، زیرا دیدن و شنیدنی که با حکمت، جهت و قصد معلم همراه شود، در فرد به تفکر تبدیل می شود
- ▶ همه سوره های قرآن ما را با دیدنی ها و شنیدنی هایی آشنا می کنند؛ **خواندن قرآن** موجب می شود تا دیدنی ها و شنیدنی هایی که از آن نام می برد با تفکری فعال به **دانستنی هایی** تبدیل شود.
- ▶ هر دانستنی خود به دیدن و شنیدن بالاتری منجر می شود.
- ▶ لازم است انسان **وضعیت موجود، وضعیت مطلوب و مسیر حرکت** را به خوبی ببیند و بشنود و قوانین حاکم بر هر کدام را به خوبی **بفهمد**، نام این فرایند در کتاب روش های تفکر «**قرائت**» است.
- ▶ خوب دانستن در واقع همان تفصیلی دانستن است. یکی از مشکلات انسان ها این است که رصد درستی از وضعیت خود ندارند.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

فرآیند دروس کتاب

□ خوب دیدن و خوب شنیدن

- ▶ **خواندن** هدایتی است برای هماهنگی خوب دیدن و خوب شنیدن؛ به ویژه آنکه از جانب معلم باشد، زیرا دیدن و شنیدنی که با حکمت، جهت و قصد معلم همراه شود، در فرد به تفکر تبدیل می شود
- ▶ همه سوره های قرآن ما را با دیدنی ها و شنیدنی هایی آشنا می کنند؛ **خواندن قرآن** موجب می شود تا دیدنی ها و شنیدنی هایی که از آن نام می برد با تفکری فعال به **دانستنی هایی** تبدیل شود.
- ▶ هر دانستنی خود به دیدن و شنیدن بالاتری منجر می شود.
- ▶ لازم است انسان **وضعیت موجود، وضعیت مطلوب و مسیر حرکت** را به خوبی ببیند و بشنود و قوانین حاکم بر هر کدام را به خوبی **بفهمد**، نام این فرایند در کتاب روش های تفکر «**قرائت**» است.
- ▶ خوب دانستن در واقع همان تفصیلی دانستن است. یکی از مشکلات انسان ها این است که رصد درستی از وضعیت خود ندارند.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

فرآیند دروس کتاب

□ فهم پس زمینه

- ▶ برای بالابردن اثرپذیری از کلام الهی، لازم است **ذهن را از خطورات و درون را از اطلاعات ناقص زدود**. این در صورتی امکان پذیر است که علاوه بر موضوعاتی که قرآن برای تفکر ارائه می کند، به پس زمینه های آن نیز توجه نمود، زیرا گاهی نقش این پس زمینه در تفکر، بیش از تفکر درباره موضوع اصلی است.
- ▶ پس زمینه در واقع **بستر وقوع فعل** است. بسیاری از مسائلی که مربوط به عواطف و احساسات انسان است، مربوط به پس زمینه هاست
- ▶ بررسی رخدادهای مربوط به سوره می تواند دیدنی ها و شنیدنی های بیشتری را در اختیار گذاشته و در نتیجه، در بهتر خواندن و تعمیق دانستنی ها نقش مهمی را ایفا کند. پس می توان به **کمک رخدادهای سوره، مشاهده و دانستنی های خود را توسعه داد**.
- ▶ **توجه نکردن به پس زمینه ها انسان را در قضاوت هایش دچار خطا می کند**. اگر بستر وقوع فعل به درستی فهم و تحلیل نشود، دلیل بسیاری از حوادث و درگیری ها درک نخواهد شد. أغراض دیگران به درستی فهم نشده و عقاید آنها بر تفکر انسان سیطره پیدا می کند.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

فرآیند دروس کتاب

□ فهم پس زمینه

▶ نکته مهمی که باید بر آن تأکید کرد این است که به طور طبیعی فرد در تفکر خود از این پس زمینه‌ها بهره می‌برد و اگر این پس زمینه‌ها از ذهنیت‌های خود فرد باشد، تفکر فرد را مختل خواهد کرد. بنابراین برای اصلاح تفکر، اصلاح پس زمینه‌ها ضروری است. حال برای به دست آوردن این پس زمینه‌ها، ضمن خارج کردن پس زمینه‌های خود، از مطالب قرآن استفاده می‌کنیم.

▶ طبیعی است بهترین روش، استخراج پس زمینه‌ها از خود سوره‌ها است.

▶ در پس زمینه‌ها و محذوفات، مفردات (کلمات) سوره، رخدادها و پدیده‌ها خیلی مهم است. در سوره‌ای می‌بینید که فقط واژه مخصوصی می‌آید و این خیلی از پس زمینه‌ها را آشکار می‌کند. در فهم محذوفات و پس زمینه‌ها، فرد نیازمند انس و شناخت کلی از همه سوره‌هاست. این پس زمینه را کم کم در سوره‌ها می‌توانید متوجه شوید. این کار نیاز به کار زیاد واژه‌ای دارد و بعد تمایز آنها را در سوره‌ها می‌فهمد

فرآیند دروس کتاب

□ قالبهای ادبی و بیانی

▶ قرآن کلام خداست و هر آیه از آن در هر لحظه از جانب متکلم حقیقی به مخاطب در حال جریان است، یعنی از خدا به انسان. انتقال کلام قرآن به هر نحوی توسعه تفکر است. بنابراین خواندن قرآن به طور طبیعی و تکوینی تفکر انسان را فعال کرده و توسعه می دهد. انتقال تفکر از طریق کلام صورت می گیرد. با این انتقال تفکر توسعه پیدا می کند.

▶ قول به علاوه لحن، قالبهای ادبی و بیانی را تولید می کنند. توجه به قالبهای ادبی و بیانی همان خوب دیدن، خوب شنیدن و خوب دانستن کلام است.

▶ قالب بیانی: ناظر به غرض کلی فرد از کلام است. بنابراین قالبهای بیانی ویژگی های متن و منظرهای متکم به نسبت متن و مخاطب است. مثل این که میخواهد مخاطب را هوشیار کند، بترساند و... القا نقش مهمی در قالب بیانی دارد.

▶ قالب ادبی: که عبارتند از انواع جملات استفهام، امر و نهی و ... که به سیاق ادبی گفتگو مربوط می شود. قالبهای ادبی استفاده از ادبیات فطری و عربی قرآن است، یعنی مابه ازای هر حرف یک علامت وجود دارد. مثلا اگر استفهام است باید علامت استفهام وجود داشته باشد همچنین در قالب ادبی لحن به وجود می آید. **لحن** آیه شدید یا خفیف است، امر و نهی است، مقید است و ...

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

فرآیند دروس کتاب

□ قالبهای ادبی و بیانی

▶ همچنین انتقال مفاهیم از ناحیه‌ی قالب های ادبی و بیانی بسیار حائز اهمیت است چرا که این قالبها امکان انتقال به هم را دارند

مثلا از یک جمله امری می‌توان جمله اسمیه فهمید.

▶ قالبهای ادبی و بیانی عهده‌دار بیان نحوه القای مخاطب و حس او می‌باشند . قالب بیانی در مقام بیان و تشخیص هست و

نیست و به تبع آن القای تشخیص هست و نیست نسبت به موضوعی به مخاطب است و قالب ادبی در مقام به کارگیری از کلام برای این تبیین می‌باشد.

▶ اگر کسی درک درستی از این قالبها نداشته باشد، در واقع متن را صامت می‌خواند و یا بر اساس لحن قول تصویری خود آن را

مطالعه می‌کند و نمی‌تواند درک واقعی از متن داشته باشد.

▶ توجه به موارد فوق، در هر بیانی، باعث فعال شدن تفکر شده و موجب قرائت می‌شود، زیرا فرد به غرض گوینده نزدیک

شده، فهم او نسبت به قبل از مواجه شدن با بیان، متفاوت خواهد بود.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

فرآیند دروس کتاب

□ واژه

▶ اصوات، حروف و کلمات که با لحن، محتوا، قالب ادبی و قالب بیانی همراه می‌شوند، عهده‌دار نطق و گفتگو هستند. در واقع کلمات و حروف هستند که ما را از درونیات انسان‌ها آگاه می‌سازند. بدین ترتیب برای ورود به درون هر انسان نیز لازم است از این ابزار استفاده کرد. اولین واحد برای نطق، کلمات است که هر یک از کلمات عهده‌دار معنایی خاص می‌باشند و تفهیم و تفهم از ناحیه آنها انجام می‌شود.

▶ شناخت و بررسی ریشه‌ها و واژگان، در نتیجه بخشی تفکر ما در سوره مؤثر است، زیرا می‌تواند به مؤلفه‌های ما اضافه کرده و ارتباط بین مؤلفه‌های سایر آیات را نیز به ما بدهد.

▶ واژه‌ها ابواب علم در سوره هستند. با واژه‌ها می‌توان به دیدن‌ها و شنیدن‌ها عمق بخشید.

فرآیند دروس کتاب

▶ قرائت سوره می‌تواند با مطالعه واژه‌های سوره عمیق‌تر شود، زیرا این مطالعه، مؤلفه‌هایی را برای بهتر دیدن و بهتر شنیدن در اختیار ما قرار می‌دهد.

▶ در بررسی واژه‌ها چگونه از صحت مقدمه و آثار، اطمینان حاصل کنیم؟

حتما باید به مفردات راغب، قاموس و یا التحقیق ارجاع دهیم. مفردات راغب و قاموس را همه قبول دارند. در کتب لغت، چیزی که منجر به تشکیل واژه شده، مقدمه است که البته ممکن است ذکر نشود. اما راهکار این است که از قیود کلمه استفاده کنیم. یعنی مقدمات قید کلمه، نوعا میشود همان مقدمه کلمه و معنای قید دوم و سوم نوعا می‌شود نتیجه کلمه.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

فرآیند دروس کتاب

□ گزاره نویسی

- ▶ کلامی که از جانب حکیمی به انسان می‌رسد، به طور حتم دارای غرض و حکمت است و لازم است مخاطب آن کلام، با دقت آن را بشنود. به گزارش‌هایی که ما از کلام حکیمانه و تکلم او به دست می‌آوریم اصطلاحاً «گزاره» می‌گوییم.
- ▶ باید از خلال همه روش‌های گذشته (قالب‌های ادبی و بیانی، پس زمینه‌ها، لغات و...) گزاره بنویسیم.
- ▶ لازم است انسان از تمامی گزاره‌های غیر قرآنی خالی شود و فقط به همان مسیری برود که آن واژه یا گزاره قرآنی او را سمت می‌دهد
- ▶ اگر کسی فکر کند فقط خودش است و سوره و دیگر هیچ، به طور طبیعی فهم گزاره‌ای در او شکل می‌گیرد.
- ▶ گزاره‌ها محمل و کدهای شناسایی تفکرند. و انسان بر اساس این گزاره‌هاست که حرکت می‌کند و در درون خود به سمت حق سوق پیدا می‌کند.
- ▶ بنابراین نباید گزاره‌ها را تفننی بنویسیم، گزاره‌ها مراتب بالاتر فهم را برای انسان به ارمغان می‌آورند.

فرآیند دروس کتاب

□ گزاره نویسی

▶ محور اصلی کتاب روش های تفکر فهم گزاره های مؤثر است. یعنی گزاره هایی که ما را به سمت عمل سوق می دهند؛ تعاریف ما را تغییر دهد و رویکردهای ما را به زندگی اصلاح کند.

▶ پس گزاره ها به سه دسته تفکیک می شوند.

۱- بیان کننده وضعیت نامطلوب انسان

۲- بیان کننده وضعیت مطلوب انسان

۳- بیان کننده سیر دستیابی به مطلوب

▶ برای دستیابی به این سه دسته گزاره باید همه مراحل قبل (خوب دیدن و خوب شنیدن، قالب های ادبی و بیانی، پس زمینه، لغت) را مد نظر داشته باشیم و براساس آنها گزاره بنویسیم.

▶ گزاره ها باید با آیه منطبق باشد و چیزی از خودتان ننویسید

▶ به وسیله گزاره نویسی، حقیقتی که خداوند از نزول آیات برای ما بیان داشته را به زبان ساده آشکار می کنیم.

▶ مهم این است که از گزاره فایده بگیرید. این فایده باید یا در عمل باشد یا علم.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

فرآیند دروس کتاب

□ نمودار

- ▶ یکی دیگر از راه‌های خوب دیدن در سوره، رسم نمودار برای سوره است.
- ▶ با مشاهده نمودار و خوب دیدن جایگاه هر آیه در سوره و نیز مشاهده جایگاه موضوعات مطرح شده در کل سوره، می‌توان با قرائت سوره به دانستنی‌های بیشتری دست یافت.
- ▶ نمودار به ما کمک می‌کند بین انواع نیازها و رفع نیازها مسیر تعیین کنیم.
- ▶ ترسیم نمودار تلفیقی از همه مراحل قبل است. با نمودار موضوعات و ارتباطشان به صورت کوتاه ولی منطقی نشان داده میشوند. با این کار مطالب به خوبی فشرده سازی و ذخیره سازی می‌شوند.
- ▶ ترسیم نمودار به ما کمک می‌کند مفاهیم یک سوره را حفظ و قرائت کنیم، اصلی و فرعی بودن موضوعات را تعیین کنیم و به راحتی با سایر سوره‌ها مقایسه کنیم.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

روش کلی مطالعه سوره

برای تفکر در هر سوره باید موارد زیر اتفاق افتد:

- ▶ نیاز فرد نسبت به حقایق برانگیخته شود. که سعی می شود این کار، توسط خود سوره اتفاق بیفتد و بر اساس سوره، سؤال های مهمی برای فرد در زندگی برایش ایجاد شود و سپس به جواب های آنها هم دست یابد. در پایان ممکن است نتیجه خواندن سوره، سؤال هایی باشد که جواب آن به سوره های دیگر ارجاع داده شود.
- ▶ هر قدر بتوان دیدنی ها و شنیدنی های سوره را بیشتر مطالعه کرد دانستنی های بیشتری به فرد انتقال می یابد. خوب دیدن و خوب شنیدن، با عمیق تر شدن در هر یک از مواردی چون واژه، پس زمینه، قالب های ادبی و بیانی و ارتباط آیه ها انجام می شود. دانستن واژه های سوره به ویژه کلمات ویژه سوره می تواند تأمل بیشتری را درباره حقایق سوره برانگیخته کند. دانستن ادبیات سوره برای فهم دلالت های جمله ها بسیار ضروری است.
- ▶ وضعیت نامطلوب و مطلوب الهی و سیر خروج از وضعیت نامطلوب معلوم شده شیوه ای مشخص برای این خروج مورد بررسی قرار می گیرد. برای این منظور باید با استخراج محورهای و موضوع های سوره، حقایق و نیز بایدها و نبایدهای سوره استخراج شده و بررسی می شود.

ارائه کتاب روش های تفکر

۱. ابتدا سوره ها به طور دقیق مطالعه شود، تاکید روی سوره و مضامین و کاربرد آن در زندگی مهم است. (ابتدا با قرآن سوره را بخوانند بعد

تفسیر، سوره را باید از خود قرآن بفهمند نه کتاب)

۲. تاکید بر کاربردی کردن غرض سوره ها

۳. مباحث را یکبار بر اساس مطالب و روش های تفکر (اعمال روش در این قسمت) مطرح می کنید. یعنی گزارشی از سوره وقتی با روش

تفکر مطالعه می شود ارائه می کنید.

تفکر قرآنی تفکر شهودی است نه استدلالی. به همین دلیل کتاب را باید شهودی درس بدهید نه استدلالی. شهودی یعنی چه ؟ یعنی از

مسیر سوره ها، تفکر آموزش داده شود. در واقع بهترین راه این است که تفکری که جنبه فعال سازی شهود فرد را دارد، از معبر خود

سوره ها عبور می کند و به واسطه سوره ها و با دلالت های روشی که در کتاب آمده، تفکر در فرد مستقر می شود.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

ارائه کتاب روش های تفکر

چرا با سوره روش را نگوئیم؟ تفکر روی مباحث مقدمات تدبر می نشیند. اگر فرد سوره را درست نخواند و واژه ها را نفهمد و نکات کاربردی و طهارتی را در نیاورد، تفکر روی آن سوره استقرار پیدا نمی کند. بایستی با فهم ترجمه و تفسیر و واژه ای که می خواند سوره را خوب بفهمد و ببیند چه جویری می خواهد در زندگی عمل کند.

ابتدا فرد را می تفکرانید، بعد می گوئید این کاری که کردید تفکر هست.

بایستی اول سوالاتی در ذهن مخاطب ایجاد شود، بعد روش ها به عنوان ابزار دسترسی به پاسخ ها معرفی شود. در هر کتابی، در هر کاری تا نیاز فرد را فعال نکنید، یادگیری صورت نمی گیرد.

نیاز حقیقی افراد از سوره برانگیخته می شود اگر مربی به سوره مقید باشد. اگر مربی خودش را متعهد به مضامین سوره کند خیلی حقایق استخراج میشود. سوره هایی که انتخاب شده خیلی کارآمد هستند و بیشتر از کتاب به فرد یاد می دهند.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

مهارت‌های کلاس داری

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

► مربی مقید به مضامین کتاب باشد

► گزاره نویسی به شکل تفصیلی : صحت در گزاره ها و ساده گویی و به سمت کاربرد بردن

► دارای قدرت فهم مفردات تحلیل کلمه بر اساس کتاب لغت

► دارای قدرت یافتن پس زمینه باشد که بر اساس آن باید به سمت غرض سوق پیدا کند

► مربی باید سوره ها را آنچنان شایسته برای مخاطب بزرگ نماید که نازل کردن و ثبت نمودن حقایق آن سوره ها برای مخاطب به یک نیاز

جدی تبدیل بشود بعد او را به مطالب یاد شده در درس های روشی دلالت دهد

► اگر معلمی نتواند دکمه نیاز کسی را بزند، هر چه قدر هم اطلاعات به کسی میدهد فایده ای ندارد. دکمه نیاز در صورتی که فرد حل مسائل

زندگی اش را وابسته به یک چیزی بداند زده می شود.

مهارت‌های کلاس داری

گروه‌های مباحثه تألیف جمعی	مقایسه افراد با هم مانع کشف نیازهاست	مقایسه افراد با هم مانع کشف نیازهاست	آماده‌سازی ذهنی برای ارائه مطالب	نظم در نوشتن و ارائه مطالب	حذف شدن کلام اضافه در کلاس	اجازه مشارکت به دیگران در ارائه مباحث	آماده بودن مربی از حیث معنوی و فکری، انسجام ذهنی
	باید هر کسی با خودش مقایسه شود	به شگفتی در آوردن مخاطب	آشناگی در نوشتن در مخاطب آشناگی ایجاد می‌کند	پرداختن اصل مطلب و حاشیه نرفتن	ایجاد گروه‌های مباحثه	محبت به کلاس و اعضای آن نمایان باشد	
				مدیریت سوال			
				حس تکریم به دیگران و البته به حقوق دیگران			

- جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر
- تعریف تفکر
- ارتباط دروس کتاب
با تفکر
- تعریف روش های تفکر
- کلام و روش های تفکر
- غایت کتاب
روش های تفکر
- فرآیند دروس کتاب
- روش کلی مطالعه سوره
- نحوه ارائه مطالب
- ارزیابی
- ختم رویکردی

مهارت‌های کلاس داری

۱. اصل، فعالسازی نیاز هست. این محوری ترین بحث هست. بقیه کارها به این مربوط می شود.
۲. باید در مربی نیاز فعال شده باشد. فعال سازی نیاز از طریق قرین هم بودن. یعنی نیاز مربی فعال هست. مخاطب می بیند که او پر از نیاز است. به طور طبیعی در آنها فعال می شود. اسمش را بگوییم مقارنه سازی یا قرین سازی
۳. آماده بودن مربی از حیث معنوی و فکری. و گذاشتن وقت و هزینه و عواطف، ایجادکننده حس نیاز در مخاطب است.
۴. مربی باید محبت به کلاس و اعضای آن داشته باشد. با لحن خوب، با دعا کردن و ... مخصوصا اظهار محبت در کلاس‌های خانم‌ها اگر مربی خانم باشد و به طور کلی محبت کردن ایجاد کننده رسانایی در ایجاد نیاز است.
۵. آماده بودن مربی و البته انسجام ذهنی او. نوشتن سخنرانی در کاغذ. انسجام داشتن در شما ایجاد نیاز می کند
۶. اجازه مشارکت دادن به دیگران در ارائه مباحث به گونه‌ای که برای دیگران خسته کننده نباشد
۷. در صورتی نیاز فعال می شود که کلام اضافه حذف شود
۸. نظم در نوشتن و ارائه مطالب در کلاس. آشفته‌گی در نوشتن در مخاطب ایجاد آشفته‌گی می کند

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

مهارت‌های کلاس داری

۹. مطالبی که می‌خواهید بگویید را از قبل به صورت ذهنی آماده کنید. البته این آماده‌سازی ذهنی خیلی متنوع می‌شود. فکر کنید می‌خواهید سوره علق را مطرح کنید. این آمادگی ممکن است با پخش دعا یا سوره یا با یک شیء بیرونی اتفاق بیفتد. اصل به شگفتی در آوردن مخاطب. چیزی را که انتظار ندارد در جلسه اتفاق بیفتد. این نیاز را فعال می‌کند. شوکی که وارد می‌کند ایجاد جابجایی در ذهن می‌کند.
۱۰. از مهمترین کارهایی که باید در کلاس‌داری به آن توجه داشت این است که از مقایسه پرهیز کنید.
۱۱. مربی فقط به یک مخاطب توجه نکند و تکریم همه افراد.
۱۲. درست کردن جمع‌های همگن و قرار دادن افراد در این جمع‌ها خیلی می‌تواند کمک‌کننده باشد
۱۳. این نکته را در رأس امور همه کلاس‌ها می‌گوییم. این نکته خیلی مهم است. هر چقدر بتوان فایده‌دار بودن را برای خود و جامعه و قیام را برای اقامه دین در افراد فعال کرد امکان آموزش ارتقا پیدا می‌کند، امکان یادگیری بیشتر می‌شود.
۱۴. کلاس باید خروجی داشته باید اول خروجی کلاس معلوم شود. انسان‌ها باید حس فایده‌دار بودن بکنند. این فایده دار بودن می‌تواند انسان را نسبت به کاری راغب کند. تا خروجی کلاسی را تعیین نکرده‌اید، نباید وارد آن کلاس شوید. آدم‌ها باید بدانند که این کارشان برای امام زمانشان خواستنی است و تبدیل به عمل و یک قیام می‌شود. کلا کار آموزشی بدون خروجی باشد خیلی به نتیجه نمی‌رسد.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

ارزیابی

- ▶ یکی از راههای شناخت اینکه فرد تفکر دارد این است که ببیند آیا بین نیازها و خواست ها و انتخاب مسیر و عمل هایش وحدت رویه وجود دارد یا نه؟ اما در حالت تشتت فکر، این سه مولفه به سمت یکدیگر حرکت نمی کنند. هرچه به سمت تفکر قرآنی بروید به بدیهیات نزدیکتر می شوید و مسائل ساده تر می شود.
- ▶ شاخصه ارزیابی تفکر ، عنصر برنامه ریزی است. اگر فردی قدرت برنامه ریزی و مدیریت آن را نداشته باشد، ضعف در تفکر دارد.
- ▶ میزان وابستگی انسان ها به محیط نشان دهنده عدم تفکر است.
- ▶ مقصد ترک وضعیت موجود است. پس باید بتواند با خواندن قران وضعیت خود را شناسایی کند، موقعیت مطلوب را هم بشناسد و در بخش سوم باید ترک وضعیت کند. این می شود سیر تفکر و اگر کسی این کار را توانست انجام دهد می گوییم که کتاب تفکر را یاد گرفته است.
- ▶ **ارزیابی تفکر : تغییر در وضعیت کنونی فرد، بعلاوه فهم گزاره ای قران، بعلاوه ارتقاء تأثیرپذیری از کلام.**
- ▶ طهارت داشتن در تفکر به نسبت قرب الی الله تعیین می شود نه فقط گناه نکردن

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

ارزیابی

▶ از نظر علمی : بتواند گزاره بگوید آن هم درست

▶ از نظر عاطفی : رغبت به خواندن قرآن بیش از گذشته پیدا کند با بیان هایی مثل ای کاش می شد همه قرآن را اینگونه خواند

▶ از نظر علمی - عاطفی : نظام ذهنی در مواجهه با سوره دارد و می تواند وضعیت موجود و مطلوب سوره را و نیز سیر و فرایند بین این دو را بفهمد

تمرین های مربی از مخاطب:

▶ فهم دقیق و کامل سوره که طبعاً بدون رجوع تفسیر ممکن نیست

▶ مکتوب کردن حاصل اصل تفکر (وضعیت موجود و مطلوب) در هر سوره که بدون نوشتن امکان ندارد

▶ استخراج نسخه سیر و سلوک از سوره

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

ختم رویکردی

❖ انس بر مبنای کتاب تفکر:

- ▶ انس یعنی همین که نیاز و رافع نیاز و مسیر را از قرآن کشف کنی و دلبسته آن شوی. این اساس انس است. وگرنه غیر این، انس با الفاظ است که ارزشی ندارد. تفکر در آیات قرآن انسان را به انس می‌رساند.
- ▶ چشم انسان نیازمند دیدن و گوش انسان نیازمند شنیدن است، این دیدن و شنیدن نیز باید در قرآن تأمین شود.
- ▶ فعلا نباید دنبال متن زندگی اش و مشکلات خودش باشد! خود تفکر کردن، متن زندگی است و سوره خلوتی است برای این کار.
- ▶ پیشنهاد من این است که بگذاریم قرآن نیازهایمان را بگوید. شاگردی کنیم، قرآن برایمان پدر و مادر باشد.

جایگاه تفکر
در منظومه تدبیر

تعریف تفکر

ارتباط دروس کتاب
با تفکر

تعریف روش های تفکر

کلام و روش های تفکر

غایت کتاب
روش های تفکر

فرآیند دروس کتاب

روش کلی مطالعه سوره

نحوه ارائه مطالب

ارزیابی

ختم رویکردی

ختم رویکردی

- ▶ خواندن کل قرآن به شیوه تفکر وضعیت مطلوب در هر سوره + وضعیت موجود + فرایند دستیابی به وضعیت مطلوب اگر کسی سوره ای را خواند و توانست وضعیت موجود خودش را کشف کند و بر اساس سوره دستور العمل ارتقای از آن وضعیت را به دست بیاورد در آن سوره تفکر کرده است
- ▶ خواندن کل قرآن به شیوه روش های تفکر در سوره از قالب های ادبی و بیانی سوره و نیز پس زمینه و مهم ترین کلمات سوره بتواند به گزاره های دست یابد که آن گزاره ها مسیر هدایت او را تعیین کنند
- ▶ برای ختم قرآن یک روش اجمالی و یک روش تفصیلی وجود دارد، مهم این است که شما بتوانید از سوره و با توجه به استناداتی که به ظاهر سوره می‌دهید، سیر الی الله را برای خود و جامعه به گونه‌ای ترسیم کنید که به سهولت قابل طی شدن باشد. اسم این کار را مقصدشناسی به همراه سبیل‌شناسی گویند که این دو مبتنی بر نیازشناسی و موانع شناسی است و این‌ها از ظاهر آیات به دست می‌آید. این تفکر است. این موضوع زمان می‌برد و در حد وسع می‌توانید تفکر کنید. از این تفکر باید گزاره‌نویسی متقن و حکیمانه به دست بیاید.
- ▶ به استخراج گزاره های یقین از سوره حکمت گویند. تفکر فرد را به حکمت می‌رساند. باید دفتری از سوره‌ها داشته باشید که استنادات آیات مشخص باشد و مطالب حقیقی را در آن بنویسید.

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر

- ▶ فصل سوم کتاب تدبر؛ چستی، چرایی و چگونگی : عاقبت اندیشی
- ▶ در حوزه تفکر قرآنی ۳ کتاب داریم : کتاب آموزش های روش های تفکر، تفکر قرآنی و کتاب برهان

اللهم صل على محمد وآل محمد